05
ტ 345
P5820

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით!

წელიწადი მესამე

ტარტაროზი

ფასი ორი შაური

№ 31 | კვირა, 10 იანვარი, 1926 წელი. | № 31

შეიარაღებით განიარაღება

„ჟენევაში განიარაღების შესახებ კონფერენციაზე ამერიკა გზავნის თავის წარმომადგენლებს".

(დეპეშებიდან)

ამერიკა თავისი სამხედრო ძლიერებით ევროპაზე ძლიერია.

(სინამდვილედან)

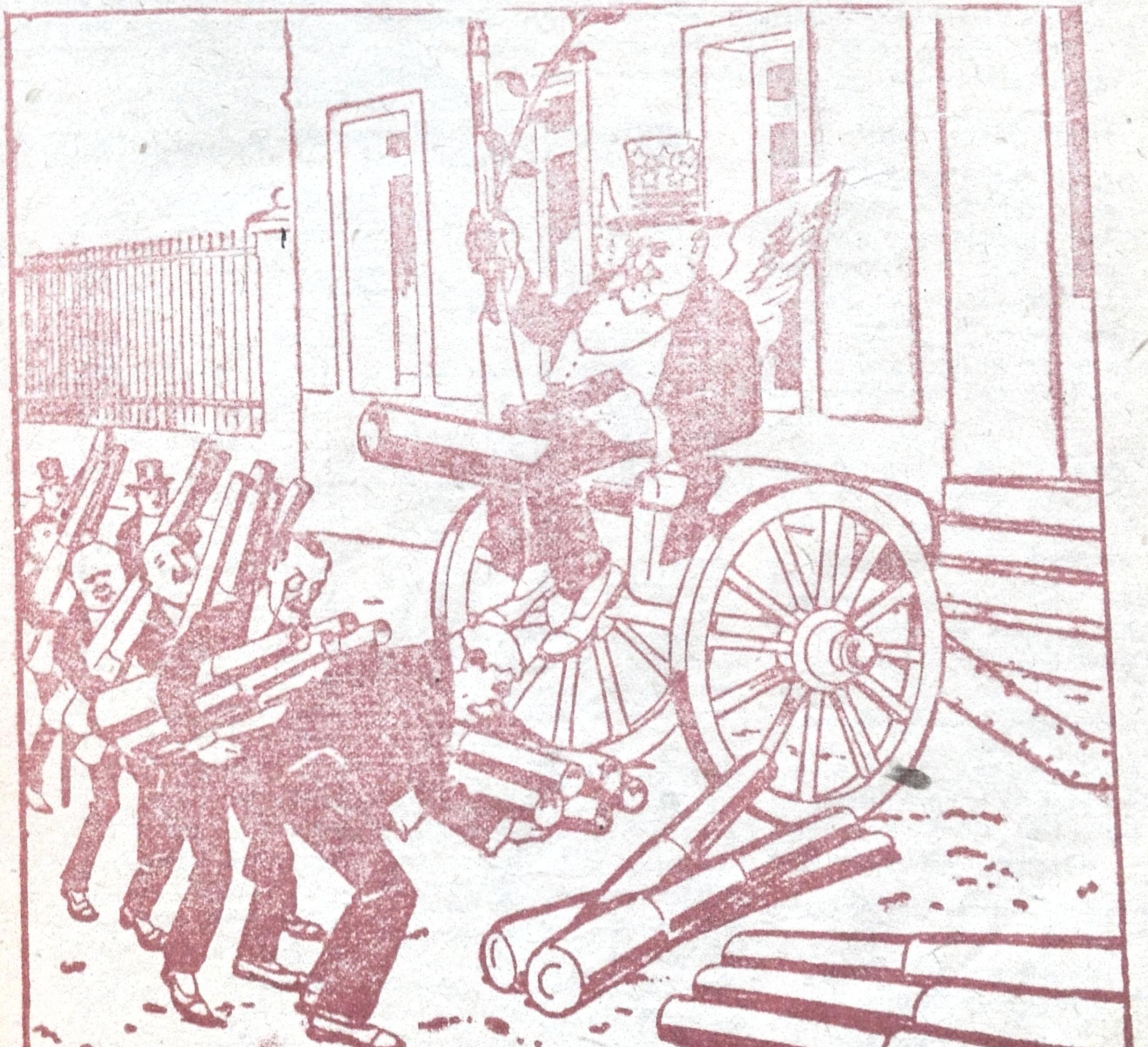

ამდენი ხანია განიარაღებაზე ლაყბობთ, და ჯერ კიდევ ვერ განიარაღდით. ჩემი ზარბაზნებით და ნაღმოსნებით სულ ადვილად მოვაგვარებ ამ საკითხს.

„გულკეთილი ხალხი"

„გერმანიის ყოფილ მეფეს ვილჰელმ გოგენცოლერნს 40 მილიონი მარკა მისცეს".

გაზეთებიდან.

გვირგვინოსანთა საკვები
თქვენ ფუ ქრობთ—ნიახურია?
გთხოვთ, ცოტა ხანით მოგვაპყრა
თქვენი მახვილი ყური და
და გეტყვისთ ესე ანდაზა
ავტორმა რათ გაურია:

— ოჯახსენ ბათ, დღეს გერმანიას
„გულკეთილი" ხალხი განაგებს!
—მათ შეუძლიათ—რაც უხდათ, ის ქნან,
ხალხთან არც ერთი პასუხს არ აგებს!

იყო და... მართლაც დიდი რამ იყო!
—ვილჰელმ მეორე, ჰოჰენცოლერნი!
კვლავ ფერხთა მისთა ქვეშ განრთხმოდე
საშეფო ტახტის ორგულნი, მტერნი!

იყო მხატვარი, იყო პოეტი,
იყო არტისტიც სათადარიგო,
მაგრამ ყველაზე უფრო ცუდია,
რომ ეს შეშლილი... მეფეთაც იყო!

მის შეშლილობას გადაჰყვა ხალხი
არა ასობით, მილიონობით
და ამიტომაც მზეს გვირგვინოსანს
არ შეხვედრიან ულწრფელი გრძნობით.

თუ არ მუშები—უმზგავსო ორფეხს
ვინ გაბედავდა და ხელს ვინ კრავდა?
სწორედ ამიტომ მეფე ვილჰელმი
ტახტიდან ძირაც გადაყირავდა!

მოსახეს ამ ტირანს ლაზათიანად,
მართლაც აწონეს პანღური კარგა,
მაგრამ.. სჯობდა, რომ ხვეცს—ტახტთა ერთად
თავიც თავისი მთლად დაეკარგა.

დაკარგა ტახტი თავ[illegible] ა ა.
შემოხსნეს ტანზე მეფის ბანტია,
მაგრამ ბინა კი მაინც მონახა:
— მასპინძლადაც ყავს მას გოლანდია.

ცხოვრობს ყოფილი-მეფე ვილჰელმი,
მაგრამ ამგვარი რაღა ის ყოფა?
— განა უბრალო ადამიანის
შემოსავალი მეფეს ეყოფა?

სწორედ ამიტომ და ამის გამო
გული მთავრობის აწ ეგზომ მოლბა,
რომ „მშიერ" ვილჰელმს ორმოცმილიონს
ჯილდოთ უგზავნის დღეს ეს მთავრობა.

რა ვუყოთ მერე—თუ დამშეულებს
პური არა აქვს დღეს ერთი ხემსი?
— გაძღომა მეფის! სხვა რაღა გნებავთ
მადლი ამაზე აწ უკეთესი!

და იმ დროს, როცა ხვეცს გვირგვინოსანს
მილიონობით უძღვნიან ჯილდოს,
— ზურგი დამშეულ მუშის და გლეხის
მოედანია დღეს საჯირითო!

მერე ვინ შვება ამ „წმინდა" საქმეს?
გგონიათ:—მარტო ჰინდენბურგები?
არც გერმანელი მენშევიკები
გახლავთ ყოფილი მეფის ურგები!

მათაც ხელი აქვთ აქ მოწერილი
—ამ შემთხვევაში ოდნავ არ ვსტყუით
მუშებს ამშევენ, მეფეს აძლევენ
თვით მენშევიკთა ურცხვი დასტურით!

დღეს მეფისათვის ეს გარეწრები
მილიონებსაც ვალათ არ სთვლიან!
—მაგრამ ჩვენ ვფიქრობთ—„ღვაწლს" ამ ხალხისას
თითონ მუშები თითზე ითვლიან"!

ალბათ დადგება ისეთი ჟამი,
რომ ხალხის სისხლით [illegible] ველებს ნასუქს,—
თვითონ მუშები დღეს ანუ ხვალე
მართლაც საკადრისს მოსთხოვენ პასუხს.

და თუ დღეს ტახტზე, ან უტახტოთაც
ხმაშეწყობილი ღრენენ მურები:
—დღე ხვალინდელი მათ ემუქრება
სრული მოსპობა-განადგურებით!

—ია.

„წითელი თეატრი და პატარა ცხენები"

რუსთაველის პროსპექტზე პოლიტეხნიკუმის შენობაში ზევით მოთავსებულია წითელი მცირე თეატრი, ქვევით კი სათამაშო „პტი შვო", რომელსაც უმეტესად უბრალო ახალგაზრდები ეტანებიან. თამაშობა შეუძლია ყველას.

(სინამდვილე)

ტრავისზე იყო
იგი ქვეყნად მწყრალი,
თუმცა კურიერი
იყო ის ბედმწყრალი.
საქმე ჰქონდა მცირე,
სავალი კი დიდი;
სხვა გზა რომ არ ჩანდა,
აბა, ნუ ივლიდი...
სოლოლაკი,—ვერა,
ვერა—ავლაბარი...
შემოვლილი ჰქონდა
ქალაქის მთა-ბარი.
როგორც რაში ჰქროდა
პომთეჰენი და წყნარი,
არაფრად უჩანდა
თოვლი, ქარი, წყალი...

—:—

დადიოდა, არ თელიდა
ვერსებს ვერსზე ნაკეთებს...
სადაც ჯერ არს, ვისაც ჯერს
აბარებდა პაკეტებს.
პაკეტებით—მიმართვებს,
მიმართვებით—ცნობებს,
ცნობებით—ნაცოდვილებს,
რბილს, მაგარს,
და სხვა ამგვარს...

—:—

დილიდან საღამომდისინ
დადის შიკრიკი ბერია;
დღით—სიარულს, და ღამით—
ლოცვის გაზერია...
სპეცფეხსაცმელებს უდროოდ
ვამოხევია ძირია,
მისი მყიდველი „ხოზები"
მტკვრის ძირზე დასაძირია...
სპეცტანისამოსს ბეჭებზე
არა აქვს ქვეყნად ფასია,
ბრეზენტია თუ რიყის ქვა
ვერ გაცვეთს წელი ასია...
დილიდან საღამომდისინ
დადის შიკრიკი ბერია,
დღით—სიარულს, და ღამით—
ღუობიოს გაუბერია...

—

როდესაც ძილით
ერთხელ ჯამაგირი,
და დასტოვა სახლში
ჩანთა-უნაგირი,
თქვა, მო, წითელ თეატრს,
ერთხელ მაინც ვნახავ,
გართობასთან ერთად
შევიძენ რამ ახალს...
თანაც წითელია,
მაშ—მუშურ-გლეხური,
ყოველ მუშამ უნდა
ათხოვოს მას ყური!..
დე, გავარდეს ჯანი
იმ ათმაურიანს,
შნახავს—გულს მოუკლავ
ბურუუას შურიანს,
ფული შენახული
გაგიხდება კრულად!..
და რუსთაველისკენ
გასცხო შიკრიკულათ...

„გრძელი ნაბიჯი“

ზაკტპოს ცენტ. ჟამაეობის რწმუნებულს ფცქიალა-
ნეს ბევრი ბოროტება ჩაუდენია მისი რწმუნებუ-
ლობის დრო.

სარევიზიო კომის. ანგარიში.

რომ უბანი მეტად შორი
უფრო შირად ვინახულო,—
უთვლია მას თანასწორი
ავაშენო ლავკა—ხულო.

ვინ იცის თუ შავი დღისთვის
რას იზამენ ჩემი მტრები.
და ამიტომ სწორედ მისთვის
ესდენ ოფლში ვიწურები.

და მიქრის ბერია
ნაოფლარი ფულით.
წინდაწინვე უფეთქს
სიხარულით გული...
სტირის ცაზე მთვარე
გულსაკლავად ასე:
— სად მიხვალ, ბერიავ,
ცოლის ცოდვით სავსე?!.
და ზუზუნებს სევდით
მვეთულებში ქარი:
— ოხ, თეატრი განა
შენი საქმე არის?..
თავს აქნევენ იქვით
გზაზე ნაცნობები:
— სად მიჰქრიხარ ასე,
თუ დაგაქვს ცნობები!..
მაგრამ ურყევია
დღეს ბერიას ნება...
მივა და კასასთან
კაოაქივით დნება,
და აი ბილეთიც,
კურთხევა, გზა, ხიდი...
და გულმოშვებული
კარებისკენ მიდის...

—

მიდის ნაბიჯით გრძელით,
და გული არ გრძნობს იშკილს...

უცბად მეკარე ეტყვის:
— პაკუპაიტე ფიშკი!*)
თუ არ იყიდეთ, შესვლა
აკრძალულია ისე!..
და წევს ბერია უკან
კარისკენ გაწვდილ კისერს.
დასწყევლოს ღმერთმა, ფიქრობს,
განცვიფრ-განაკვირი,
ყოფილა ეს თეატრი
სხვაგვარი, სხვანაირი...
ვიცოდე მაინც რაა
ეს საჯანაბე ფიშკი,
იქნება საჭმელია,
უწინ რომ იყო.—„პიშკი“..**)
უნდა ვიყიდო, წესი
აქ ასეთია ალბათ!..
იძენს ფიშკებს და სხვები
ხელში უცქერენ ხარბათ...

—

როგორც იქნა, შედის
სანუკვარ ოთახში...
ხედავ ხმაურია
იქვე შეყრილ ხალხში.
რაღაცა ტრიალებს
და თავს ასხამს რეტს

გაისმის ხმა მძლავრი:
— სტავოკ ბოლშე ნეტ!..
და აქვთ მაყურებლებს
თვალები ვით ჭოტს...
კვლავ ძახილი მწარე:
— შესტ, ჩორნაია, ჩოტ!“
რაღაცას ფრიალი,
კვლავ ხმაური ყრუ,
და ძახილი ისევ:
— დელაიტე იგრუ!..
პატარა ცხენები
მიჰქენებენ წრეში,
გარშემო კი ხალხი
იწვის თავის წვენში.
ვილაც იკურთხება:
— პროიგრალსა, ჩოტ!..
და ძახილი ისევ:
— დვა, კრასნაია, ჩოტ!..

—

მაგიდას მოწიწებით
უახლოვდება ბერია;
ფიქრებში ჯიბე უკვე
მოგებით გაუბერია.
აღარ ცაემებს თეატრს,
ჯიბისკენ მიდის ხელია,
ასკაას შემთხვევას ზოგნი
წლობით ამაოდ ელიან.
ჩასძახის ყურში ვილაც
სცადე იღბალი ბერია!..
მანეთიც რო მოიგო,
შენთვის ისიც კი ბევრია!..
და ცხენები ქრიან,
თავს ასხამენ რეტს...
ისმის ხმა მაგარი:
— სტავოკ ბოლშე ნეტ!..
დვა, კრასნაია... პიატ..
ნეჩოტ... ჩორნაია... ჩოტ!..
დაყვა ბერია ჩვენი
ცხენთა ჯირითის სპორტს.
მოგება ერთი-ორი...
მოგება ერთი-შვიდი...
მაგრამ შინ ბოლოს მაინც
უკაპეიკოთ მიდის...
მოდი და ენდე აწი
ამ საჯანაბე სოფელს;
მიეზლო ჯამაგირი
„ცხენების“ პატრონს „სობესს“...
პირველად მოსვლის წუთებს
ლოცავს შიკრიკი ბერია...
დღით—სიარულს, და ღამით—
ამ „ცხენებს“ გაუბერია...
გულს არ იტეხავს მაინც
და დალამდება ვიდრე,
მაგიდას მოუჯდება
და ელის იქ სიმდიდრეს...

სინტო.

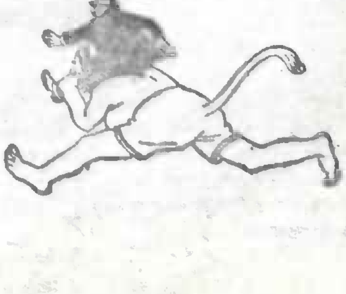

*) ფულის მაგიერი ქაღალდის ტალონები „პტი შვო“-ში სათამაშოთ.
**) ერთგვარი ნამცხვარი.

სადა ხარ?

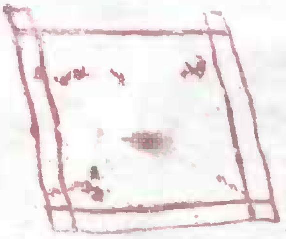

თუ ასეთი ხვირსახოცი არა გაქვთ, შეუძლებელია აიაროთ ხაშურში სამაალო საქუობთან არსებულ მაზუთის გადამქაჩავ მემანქანეთა საკუჭნაოსთან, ისეთი სიბინძურეა იქ.

სანიტკომისიავ სადა ხარ, ან რომელსა მხარესა?

ხეობელი.

კუდა-აზნაური

აი, ამ ძველებური იარაღით დღევნის თავის მდგმურებს ძველებური კუდა აზნაური ლადო ზაალიშვილი, რომელსაც ანაურის შესახვევში აქვს სახლი № 7. ის ხშირად იკვეხის:— „მე ძველი აზნაურა ვარ და ძველი ხანჯალი მიჭრისო“. გააცნეთ ამ ძველ აზნაურს ახალი კანონები, შეიძლება მან მის ძველ ხანჯალზე უფრო გასჭრას.

ვინმე.

სამი თვეა

$$\frac{1}{X}=\frac{1}{XI}\quad\frac{31}{XI}$$

ამდენი ხანია ოზურგეთის მაზრის მილიციონერები ჯამაგირს ელიან და დამშეული მილიციონერები უხალისოთ მღერიან:

— იქნებ შეხვდა გზაში ვინმე და შორი გზით მოიარა,

ამდენი ხნის ცდა-ლოდინმა ვაი თუ ფუჭათ ჩაიარა!

ვინ იცის, ამას ალბათ მეოთხე თვეზე გავიგებთ.

გერასიმ როყვა.

ფუთიანი სასწორი

ეს სასწორი ეკუთვნის ანდრეევის ქუჩაზე აბაშიძის მეზობის საწყობს, და ამ სასწორის საოცრება ღირსებას ის შეადგენს, რომ იგი 30 გირვანქას ერთ ფუთად სწონის. ნუ გაგიკვირდებათ, რომ სასწორი არ სჯამს, არ სვამს და მაინც სუქდება— წონაში იმატებს. თუ ამ ზომით იმატა აბაშიძის სიმსუქნემაც—ვფიქრობთ იგი სატუსაღოს ჩვეულებრივ საკანში დაეტიოს.

ხურ მელახშირელი.

სიტყვაძაღლობა

საქმეზე მისულ მოსამსახურეებს ხშირად ასეთი სიტყვებით უმასპინძლდება სად. ხაშური საქმის მწარმოებელი ვეფხვაძე.

ნუთუ ამ „ტუმართმოყვარე“ ადამიანს დასტოვებენ უყურადღებოდ და სასურველია—მასაც გაუმასპინძლდებოდნენ. პანღურით.

...ქელი.

აუ!

ამისთანა თბილი სპეც-ტანისამოსი აი, რა აკლია სალიანდაგო სამსახურის მე-4 უბნის ლიანდაგის დარაჯებს. მიუხედავათ ამისა დარაჯები ფხიზლად დარაჯობენ თავის საქმეს, ხოლო ადმინისტრაციას კი სძინავს და თვითაა სადარაჯო.—აუ, გამოიღვიძეთ!

ცქაფი.

მცირე რამაა საჭირო

სულ ცოტა ამდენიმე ამისთანა ლამპაა საჭირო, რომ ძესამე უბანი მეხხიხ ქუჩაზე ღამით მგზავრმა გზა გაიგნოს და ორმოში არ ჩავარდეს. თუ ორმოებსაც ამოავსებენ—აღმასკომის არავინ დაემდურება.

ზაქი.

მიხედეთ

ფოთის მახლობლათ არის ბარაკი, სადაც რკინის-გზის მუშა-მოსამსახურენი ცხოვრობენ. რადგან ამ ბარაკის სახურავის შეკეთებას არავერი ეშველა და დღემდე აწვიმს შიგ მცხოვრებ მუშა-მოსამსახურეებს, საჭიროა ასეთი ქოლგები მაინც შეიძინონ მათთვის.

ვინმე.

არ შეწუხდებიან

№ ფასი...

ხშირად ეს ორი რამე აკლია სად. ბურჯაანში გაყიდულ სამგზავრო ბილეთებს. ეს მგზავრებს აწუხებს, მაგრამ მგზავრები არც ძალიან შეიწუხებენ თავს თუ ბილეთს ნომერი და ფასი ექნება, ხოლო დაუღევარი მოლარეს მოაკლდება.

ჩიტი.

ჩვენი საჩუქარი

ტარტაროზი ამ ერთ ურემს ქვასა და სილას გზავ ის, ხოლო თუ მას ალმასკომი თავის მხრივ კიდევ რამდენიმე ურმებს დაამატებს მერიე უბანში ამატუნისა და ხაპნის ქუჩებზე აყრილი ქვაფენილი შეკეთდება და ხალხის მომადლიერების საქმეც გაკეთებული იქნება. არსენალელი.

[illegible]

აი, იარაღი, რომელიც 18 დეკემბერს მთავარ სახ-ლოსნოს საიაგოხო სააჰქროს ძუშაჰ ალ გვარამაძეშ, ღვინით გალეშილმა, თაჯისი ამხანაგის დონეცკოს წინააღმდეგ აღმოიღო სახელოსნოში. გვარამაძეს ვურჩევთ დანას ერიდოს, თორემ დანა ისეთი იარაღია, რომ იისით დონეცკოს დაჰრა კია არა, იმ ბაწრის გაჰრაც შეიძლება, რომლითაც გვარამაძე სავაგოხოს საა ქრო ხეა მიმაგრებული

გ—ში.

ხომ არ [illegible]

სად. ძირულაში ასეთი ორჩატეხით დაიარება კულტურული მუშაობა. ამ საქმის მეთაურებს თუ თვითონ მაინც უვარგათ ფეხები და გონება უჭრით მოაგვარონ ეს საქმე, ხოლო თუ ისინიც კოჭლები არიან, მაშინ ასეთ მძიმე საქონელს ორჩაფეხი ვერ გაუძლებს, ურმით გახდებიან გადასატანი.

ხანხალი.

[illegible]

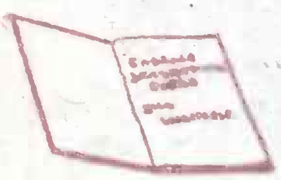

მილიონი მანეთი ქონდა წინეთ ტიგა ტერ-აკოფოვს. ცოტა ხნის წინათ არც სპეკულიაციას უკადრისობდა და ჩერვონეცებითაც ვაჭრობდა. დღეს ეს პირი სახელმწიფო ბანკ იაც მსახურობს და. . კავშირის წევრათაც ირიცხება. აი, მართლა საბაკო აუქციონიც ეს არის:

— ასეთ ფასად კავშირის საწევრო წიგნაკი ჯერ არსად გაყიდულა.

ძია ვახო.

ბათუმი

ყინვა და სიცივე...
და კრიზისი ბინის...
ამიტომაც იმატა
აქ ვაჭრობამ ღვინის.

სურსათ-სანოვაგის
დაიწია ფასი.
სოფლებიდან მოაქვთ
მაკიდო და პრასი.

ღირს მანეთი ხუთი
აქ მამალი ბატი.
(თუმცა ხუთ შაურად
ღირს ღვთისმშობლის ხატიც
შუშაში ჩასმული,
კარგად დანახატი)

არის ტანსაცმელი
ფანელ-შალეული,
თუმცა კოოპერატივს
აქ გამოლეული.

აბა, კალოშები
სულ არ არის ძვირი.
(თუმცა შოვნა მისი
არის გასაჭირი)

აბა, ნარმა, ჩითი,
გასაწყობი ფრაკის,
კლავზე დასაკიდი
რედიკული ლაკის

ბლომად არის ყველა)
სასარგებლო ნივთი
(სხვები რაც იქნება
თავისთავად მიხვდი)

დუხ-პამადა-პუდრი—
ესეც არის ბლომად..
ქონი, ერბო, ძეხვი
არის გასაძლომად.

რესტორანებში კი
ყველასა სჯობს „რური“
სადილზე არ გყოფნის
იქ მანეთის პური.

რით სჯობს „ალავერდი“
ანდა „მოდი, მნახე“!?
თუ არ გჯერა ჩემი,
მართლაც მოდი, ნახე.

სიცივე და ყინვა...
მზადებაა შეშის...
ათ მანეთსა ფასობს
ფეხსაცმელი მეშის.

ჯამაგირს უმატებს
„ატვეხტსტვენ“-ებისას..
ლებულობენ ფულებს
და ივსებენ ჯისას.

„მინიმუმები“ კი
ილოკავენ თითებს.
ბაზარში ჰყიდიან
თავის ცოლის მზითებს.

„ორი მეტოქე“
ოზურგეთისათვის

ეპომ გასძახა ვაჭრებსა:
ადგილი დამიცალეო.
ვაჭრობას ერთი ასათა
გავაფართოებ მალეო.
ახალი გამგეობა მყავს
ზოგ-ზოგი გამოვსცვალეთ.
წევრებიც მომემატება
დღეს იქნება თუ ხვალეო.
განყოფილებებს გავალებ
თქვენი დუქნების გვერდითო.
შიგ ჩავაყენებ ნოქრებსა,—
და მაშინ გამიჩერდითო.
ჩვენ ხომ ახალი მოდგმა ვართ,
თქვენ ძალზე ჩამიბერდითო.
წავიდა თქვენი დროება
დღემდე რომ კარგად მღერდითო.
ვაჭრებმა უთხრეს ეპოსა:
ნეტავი რასა ჰყვირიო?!
ჩვენ კარგად ვიცით—შენ რომ გაქვს
უზომო გასაჭირიო.
საქონელი გაქვს სულ ცოტა
და ისიც ჩვენზე ძვირიო,—
და თუ ნაკლებად გაჰყიდე—
გამოგეთხრება ძირიო.
ჩვენი ხარჯები მცირეა,
შენ სარჩენი გყავს ბლომათო.
სამი ხომ გამგეობაა
ძალაზე გასაძღომათო?.
რამდენი ბუღჰალტერი გყავს
გადაქცეული ჯდომათო...
ამიტომაც ველარ გვაჯობებ,
თუ გინდ გადიქცე ლომათო.
ეპომ შესძახა ვაჭრებსა:
აი, თქვე გაიძვერაო;
დღეს თქვენი კაი კაცობა
არავის აღარ სჯერაო.
მე რომ არ ვიყო,—ფასებსა
ასწევდით მრავალჯერაო
და მყიდველს გაატყავებდით,
როგორც წიწილას ძერაო.
თქვენთან სავაჭროდ მყიდველი
ველარა შოდის შიშითო.
თუ ვინმემ ფეხი შემოდგა,—
გამორბის ვაი-ვიშითო;
ზოგს კი წონაში ატყუებთ,
ზოგს კიდევ,—ანგარიშითო..
არ გათეთრდებით ყორნები,
რაც უნდა გხეხონ ქვიშითო.
ვაჭრებმა ეპოს შესძახეს:
ვერას დაგვაკლებ ხლართითო,
თუმცა ძალიან ქაქანებთ,
მაგრამ ვერაფერს გახდითო.
წევრებიც შემოგეცალა...
ბოლო დროს ისე წახდითო,—
ვინც შეგრჩათ ძლივს-ღა აპურებთ
მარილითა და ნავთითო.
თქვენი დავთრები სავსეა
ვალებით, ნისიებითო:
თუ ვინმემ რამე წაიღო
არ მოაქვს თავის ნებითო.
საქმე ხომ არა კეთდება
ლაზღანდარობით, კრებითო,
სხვისი ლანძღვით და გინებით
თავისი თავის ქებითო.

„განკითხვის დღე"

ღმერთი

გადმოდით აქეთ ხომ იცით
სამოთხე კარი ღია
კარებთან ტყვილ და დამდგარან
მიქელ და გაბრიელია

ტარტაროზი

ჯოჯოხეთი კი სავსეა,—
კიდევ ემ ტეთ მრავალი.
აქ თავში ოილი იქნებით
ყველა უკუღმა-მავალი.

გადავაფარე ფიცრზე გაზეთი და გაჩაღდა სადღერძელო.

ბრძოლა, სისხლის ღვრა, რევოლიუცია, კონტრ-რევოლიუცია, სპეკულიაცია და „გაფლანგვა“ სულ კუჭის ბრალია, იგი ისე შემძულდა, როგორც „ჩერვონცებს“ ჩემი ჯიბე.

ჩემს ამხანაგებს, რომ გადავხედე, ცოტა არ იყოს გული მომივიდა, — ეს მამაცხონებულები ისე ხარბინად ყლაპავდენ ამ გოჭის და ინდაურის ხორცს, თითქო ყოველდღე ამას სჭამდენ და მიჩვეულები ყოფილიყვნენ. მარა რომ მომაგონდა: დედა ამათაც ხამოუვა და მეც აგრე მოვიქცევი მაშინ-მეთქი, გული დამიწყნარდა.

როგორც იქნა მოიფიქრეს ჩემმა სტუმრებმა წასვლა. ცოტა არ იყოს და — შემცივდა, დიდის წვალებით გავაგებინე დედას, რომ იქ ფუთობით იყიდება შეშა და ძალზე გაკვირვებულს გამოვართვი 60 კაპ.

წავედი, ვიყიდე ათი შაურის და ორი შაური კი გავფლანგე, ავაგუგუნე ფეჩი, ავაბოლე „პაშტუკამი“ ნაყიდი სავეტსკი და იმ დღეს ჩემზე ბედნიერი მორგანიც აღარ მეგონა.

* *
*

— შვილო, უნივერსიტეტში როდის ხვალ? — შემეკითხა დედა მეორე დღეს.

[illegible] გავაგებინე რომ იქ სიარული [illegible] გზის გავლას თხოულობს და, [illegible]იდან ალმასკომის დიდ[illegible] ლებით, [illegible] ხიდს გააკეთებენ უნივერსიტეტის პირდაპირ, აი, მაშინ დავიწყებ იქ სიარულს მეთქი.

როცა გამოვქები, დედა-ქალაქის სანახავად წავიყვანე. მელიქის ქუჩით ჯავ[illegible]დით ჩირქეზოვის ქუჩაზე; აქ დედას ავუხსენი, რომ დიდი წვიმების დროს ამ ქუჩაზე დინარე [illegible] და ხალხს [illegible] კი ახრჩობს-თქო; მან ეს არ დაიჯერა.

ჩავედით ყოფილ ვორონცოვის მოედანზე. აქაც განვუმარტე, რომ ამ ადგილას უწინ ვორონცოვის ძეგლი იყო, ეხლა კი — კარლ მარქსის ძეგლი არის.

დედამ მიიხედ-მოიხედა და ძეგლი ვერსად დაინახა მე აუხსენი რომ ძეგლი დადგმული ჯერ კიდევ არ არის, აგრამ მისი დადგმა გადაწყვეტილია. თითქმის [illegible] სისხლის სამართლის კოდექსისა, ყაჩის მოკვლის განზრახვა, ან ისე მოკვლა — სულ ერთია, ამის დამიხედვით, მარქსის ძეგლი თითქოს ყოფილიყოს.

გავედით ხიდზე, [illegible] ქუჩის მეორე გვერდზე ერთ ნაცნობ ქალისშვილს თვალი მოვკარი, ისანა მომეკრა, მე შევამჩნიე, რომ ის მომჩერებოდა და იცინოდა [illegible] თავში, ნამდვილად მიჩანს რამე მეთქი, მაგრამ თითქოს ყველაფერი რიგზე იყო, [illegible] და [illegible] დამშვიდდა, არაფერი გიჩანსო, ბოლოდ ქვედა საცვალი მოჩანდა შარვალში ცოტათიო; ეს მე არაფრად მეწყინა, რადგანაც ხალხი მაინც დარწმუნდება, რომ საცვლები მაცვია. დედას პატარა ფული ჰქონებოდა და მითხრა: — რა გინდა რომ გიყიდოო, მე ჩვეულებისამებრ კინაღამ პური წამოვიძახე, მაგრამ დროზე შევიკავე თავი.

ჩემი აზრით ყველაფერზე უფრო საჭიროა უმუშევრისათვის სამსახური — და თუ ის არ იქნება მაშინ ტანისამოსი, იმიტომ, რომ თბილისში ბევრი ნაცნობები ჰყავს ყაცს და ნათესავეც; ზოგთან სადილად მიხვალ, ზოგთან ვახშამზე და ასე გაიტან თავს.

მაგრამ თუ მთელი „ხომბუნდიროვკის“ ფული არ არის, მაშინ საჭიროა დაკვირვება, თუ რომელი უნდა იყიდო.

უმეტესი ნაწილი იმ აზრისაა, რომ ტანისამოსში — ფეხსაცმელები უფრო კარგია; შემდეგ შარვალი, და ბოლოს კი — ბლუზა.

ეს აზრი მიუღებელია — რასაკვირველია უმუშევრისათვის, თუმცა მართალია სამსახურის შოვნისათვის ბევრი სიარულია საჭირო და ამიტომ ფეხსაცმელიც კარგია, მაგრამ სამსახური კაცს უნდა კუჭის დასაკმაყოფილებლად, ასე რომ მთავარი საკითხი კუჭშია. მაგ. კარგი ფეხსაცმელები და შარვალიც მაქვს, მხოლოდ ხალათია დახეული; დამპატიჟეს სადმე „კომპანიაში“; — როდესაც შევალ ოჯახში, და სუფრას მოუჯდები, სირცხვილში ვიქნები, რადგან ხალათს ვერ დავმალავ.

ეხლა, პირიქით, მაქვს კარგი ხალათი შარვალი და ფეხსაცმელი კი — დახეული. მივალ სტუმრად ოჯახში, მართალია ძაან შემრცხვება, მაგრამ სუფრას რომ მოუჯდები, ფეხებს მაგიდის ქვეშ შევაწყობ და შარვალიც არ გამოჩნდება; არ ავდგები, სანამ წამოსასვლელად არ იქნება საქმე; მაშინაც მთვრალი ვიქნები მთვრალს კი შარვალი თუ გინდ ჩავარდეს, მაინც არ შემრცხვება.

სწორეთ ამ მოსაზრებით, ვიყიდეთ იაფ ფასიანი ხალათი.

კავშირთან რომ გავიარეთ, დედას დავანახვე მეოთხე სართული და უთხარი:

— მე იქ დავდივარ და იქ ვარ სამუშაოს საძებნ ლათ ჩაწერილი.

როგორც შევატყვე, დედას ესიამოვნა; — ჩემი შვილი რა სიმაღლეზე ადისო.

ის კი არ იცოდა რომ მშიერი კუჭით იქ ასვლაზე რა უბედურობა მადგებოდა; ვისაც გამოუცდია, ყველა დამემოწმება ამაში და ვისაც არ გამოუცდია, ღმერთსა ვსთხოვ — გამოეცადოს.

რად უნდა ამდენი
აური... ზაური?!?
ჩამოდი საჩქაროდ
თოთხმეტი შაური.

მიიღებ „მუშა“-ს და
„ტარტაროზს“ ჟურნალსა
ყოველგვარ ტკივილის
მომრჩენს და მკურნალსა.

საღამოს ძალიან შეგვცივდა და დედამ მითხრა:

— ერთი იმისთანა ღვთისნიერი კაცი იქნებოდე, შეშას მოგცემდესო.

— ეჰ! დედა ჩემო, ვინ იქნება იმისთანა სულელი, რომ ეხლა შეშა მოგცეს!?—ნაღვლიანად უპასუხე მე.

გავიდა ერთი კვირა.

ისე ჩემბერლენს გამოელია თვალში სინათლე, როგორც მე საჭმელსასმელი გამომელია. დედამაც გამიცხადა: ხალათი რომ გიიდე, ბილეთის ფული აღარ დამრჩენიაო.

მატარებელი, ჰაეროპლანი, ავტომობილი, ტრამვაი, ეტლი, დროგი, მოტოციკლეტი,ველოსიპედი და ვირიანი „ტაჩკა“ რომ ერთად დამტაკებოდნენ, ისე არ შემაშინებდა, როგორც დედას „დეკლარაციამ“.

რომელ წყალში გადავარდე, არ ვიცი!

შიმშილისაგან ძლივს დავიარები. მასესხე-თქო ვერ ვიტყვი. არ იფიქრებს—საიდგან მიბრუნებსო?.. მაჩუქე,—ვერ იტყვი. თავმოყვარეობა მეც მაქვს... ისევ ჩვენი კავშირი... ისეთ განცხადებას მივსცემ, რომ ქვას გავარღვევ—მეთქი...

დავჯექი იმ ღამეს და დავიწყე წერა. ჯერ ჩემი სოფლის მდებარეობა აღვნიშნე, მერე საზღვრები, ჰავა, მოსავალი, მერე სახლ-კარზე დავწერე, ჩამოვთვალე მსხვილ-ფეხა, წვრილფეხა და „ორ-ფეხა“ საქონელი.

როგორც იქნა მოვრჩი წერას, გრძელი განცხადება გამოვიდა, მაგრამ გრძელი იმედები იყო მასზე დამყარებული.

ქარიანი დღე გათენდა. ისეთი ქარი იყო, რომ ჩემი მგზავრობა ხიფათს წარმოადგენდა. ქუჩაში რომ გავედი, ქარმა დამატრიალა; როგორც იქნა დავიჭირე მიმართულება კავშირისაკენ. ქარი, რომელიც „ზაჰესი“-დან უბეროდა, მომაწვა უკანიდგან და თოთხმეტ წუთში კავშირთან გავჩნდი.

მთავარი სიძნელე მაღლა ასვლა იყო. პირველ სართულზე მარჯვნივ დიდი კედლის სარკეა. ეს მე კარგად ვიცოდი და ამიტომ იქ გავლისას თვალები დავხუჭე რომ ჩემი ცოდვილი თავი არ დამენახა შიგ. საათს რომ შევხედე, ოთხი წუთი იყო თერთმეტის; დავიწყე ასვლა, მეორე საფეხურზე რომ ავედი, კოხტა ქალიშვილმა გვერდში ამირბინა; მეხუთე სართულს შევუდექი, როცა ისევ ამ ქალიშვილმა მეოთხე სართულიდან დაბრუნებულმა გვერდში ჩამორბინა. მე იმის სისწრაფე გამიკვირდა—იმას კი ჩემი „სისწრაფე“.

ჩემს საოცნებო ადგილს რომ მივაღწიე, თოთხმეტი წუთი უკლდა თერთმეტს; როდესაც ჩემი განცხადება გაუწოდე მაგიდასთან მჯდომ მოქალაქეს, მან გაკვირვებით მკითხა:

— ეს რისი კონსპექტია?

მე გავაცანი ქაღალდის ვინაობა.

— რომ წერდით ამოდენა განცხადებას, იმას წაკითხვა არ უნდოდა?

როცა გაიგო დახმარებისთვის ვიყავი, მომცა სუფთა ქაღალდი, ჩემი ღამის ნაშრომი უკანვე დამიბრუნა და მითხრა:

— რაც შეიძლება მოკლე განცხადება დაწერეთ.

ღმერთო, მომკალი. თუ კი ამის სიგრძე დავწერე, მოკლეს უფრო არ დავსწერ—ვიფიქრე, ავიღე საწერკალამი და შემდეგნაირად დავსწერე:

„რომ ცოცხალი ვკვდები: სიცივით, შიმშილი, ხიფათებით.

კოხტად მოვაწერე გვარი და გაუწოდე; მოქალაქემ წაიკითხა, ცოტა გაიღიმა და მითხრა:—**ხვალ მოდით.**

აძის აჯამიება ესა იგავათ და კრიჭე კბილები და ისე შევედი, რომ უარი აღარ მოახერხა და წააწერა: **„„მიეცეს ხაზი მანეთი“.**

ამ დალოცვილმა იკოდა რომ ა... დიდი მჭირდებოდა!?—გავიფიქრე უნებაში, მაგრამ არაფერი გამახარდა, რომ საღამოს დედას გავი ტუმრებ... დი.

იღვილი სა ი მა ეთი. ორ წუთში ჩავირბინე (ფარკეს აინ (ც მოვეწყე რიდ) და მალე სახლში ვიყავი.

გადავაბარე დედას ფული და ვუთხარი:

— ლოიკვიდე შეხი ... არიელი კალათები და პირი სოფლისკენ.

თუმცა მატარებელი საღამოს გადიოდა, და ხლა საათის თორმეტი იყო, მაგრამ ძაინც გავიქვანე სადგურზე.

— თუ ვინმე წამოვა ჩვენებური, ცოტა „პურ-წყალი“ გამომიგზავნე.

დედას გადამკოცნა, მისურვა ბედი საისახურის და „პორფილეს“ (პართველი) შოვნა.

და ბრუნდი ჩემს „სასახლეში“.

ჩემს ფეხს რომ შევხედე ჭკვია ურმა აზრმა გამიარა:

— ამ ზამთარში, ტყუილია, მე სამსახური ვერ ვიშოვნე, ე. ი. ფეხი რის ar დაინთება; ამიტომ როგორც გათენდება; წამოვ კიდევ და „დეზერტირკაში“ უკრავ თავს; ოთხ მანეთად კი გავყიდი.

ამ აზრმა ისე გამახარა, რომ ხელად გავთავისუფლდი ჩემი „კონტიუმისაგან“ და ლოგინში შევძვერი.

Michel.

„ნესტორ-დევი„

შეღრენილია ორთოდოქსის თემი,
ხანში შესული ხუცესარ ნესტორის,
რომელსაც უყვარს ცხვირით მიშვება
და ქარიზის „ტრებას" და ცხვრის
ნისტო.

[illegible] ს ტერფის და რეგვენის
როცა გაგირდა ხმა სამანე-ი,—
შურიანდ გაიძრო მან ანაფორა
და შეიძინა „სტალკე" შინელი...

და განცხადება მიაგრიხებულად
ორი ბუდიდან მან გამოსცა...
და „ნეტორეი ზემო" გამოცხადდა ფურცელზე
იმ „რინცხვი ცემით" ეს აიდამა:

არ მინდა მღვდლობა.. მარხ გადა-
ვიხრილე
შე ანაფორის და ქრისტეს ჯვარი.
გამიტყდა მოიცვა ხალხს მახვილდება-
ლობა..
ახეგვენეში ახოს... არ მითხრა ვარი.

მეორეს გზეენის „მთავარი-ხუცესობის"
და [illegible]

მ-ი [illegible] მოვიქეტილობაზე,
რომ მე გიცავა ქრისტეს მორწმუნე
შუაგულ ღვიდ ხნის განსაცდელობაზე.
თუმც ანაფორა მე გავიხადე
ის მეჭნაშ გავხდი იძულებული.
ჩუმად [illegible], ეხწერაც და-
ვადლოვის
ღმერთის ძალაში დარწმუნებული.
თუ ამოხრწყინდა გალვბირთვის
მუნ მოძავალში მერგბის ყინაზე,—
იცოდეთ! იხვა მე ურდა დავრჩე
ჩვენ ძველ ადგილზე, ჩვენს ძველ
ხიხაზე.

და ეს ნესტორია სახწეულ ძალით
მოაწ არიშ ო ღრმას[illegible]ში...
ხელში უჭირავს მას ორი წიგნი,
როგორც ორ ხელში გრძი კოშში.

ჯუჯა.

მუშებს ართმევს სკოლებს აძლევს

სოვეტურ ტოლსტოის ფეთის გაზეთ-
ფილ შიში ამბობენ:

— ვისაც აქვს იმის გმატერიალე-
ბია,—და ამ ტი იხა ო ს ახბელ ო-
ბელუბს ვერიგბენ, ბოლოთ მუშებს
ეტანხები ხოლო სკოლებს!

მუშ-თა „მუშის ქი ილი" აწერს:—
„ასე არის ტარტაროში
ჩვენი სამართალი—
ბურჟუაზიებსა ყველაფერი,
მუშებს ტილო ჩვარი".

და მოხმბული ვერთ სატყეო
ტრ სტს მუშებს ამ ტილო ჩვარს ა-
შიარ ავეს და ერთ ფეთის განყო-
ფილებას გაასუფთავებს... თვითონებ
ბურჟუაზიებისაგან.

აქაც ძარგათ გაუწაფი-ლებიათ

ქობულეთში რიალების განაიდლება
სავეტბოსით სკოლდნათ.

მუშკორე თა მიცნობიას სატ-
ყვიით:

„საბაშირო ალმასკომმა სხეულამოთ და-
კრძალა ლვინის ხმა, მხოლოდ რაც
ღვინო დარჩა ან ბამოდის, მისი ხმის
უფლება დაუტოვა განათლების განყო-
ფილების გამგეს, საბჭოთა მაგიდის
გამგეს, გამომძიებელს და მოსამართ-
ლეს.

ესენი კი ფრონგიულაი აბრულებენ და-
კისრებულ მოვალეობას".

შრომის განათლებაც ხწროჭით ახე-
თი ეუ და:

— გამომძიებელი —გაწითლებ ალ-
ბათ თუ ღვიით სად იმოვება, მოსამართლე—მას დალევს მოცხავს,
განათლების—გამგე ჩერწაოსნულია
გაანათლებს და ჯამშიკ ბა, ამ ხა ით,
ბოლოთ საბჭოთა მაგიდის გამგე-
ბობაა სა, იას გამოაცხადებს ტრეკ-
ზიას და მოთიდებასს.

აიაბაში ძიგად თაც ხმოროვი ეს
არა!

მზე ფუთიდან ამოდის

ფუტ ერ ი ბა, ს აწერის ფუ შ ირა
„უზინარია" ფეთის უშუროს შესა-
ხებ—

„მუშკობის გამგე გაბუდავარი
ფეთის მე და მოვარე,
ქანქარი არ შაქვს სეყოდი,
გამოძღვნი [illegible] მოგაღე,
„ოგმიტისათვის მუშები
კარებზე ატუზულია".

„ღვინის კვირეული"

დაბა ქედაში (აჭარისტანი) გლეხკომის სასადილოს ფარულ ოთახში 1 იანვარს გაიხსნა ადგილობრივ ღვინისმსმელთა დამფუძნებელი კრება, რომელზედაც დღესასწაულები გამოაცხადეს „ღვინის კვირეულად".

აქ ა ბავში რამდ ნი სიმ რთლეა იმდ ი სი რუე. მაგალითად— იცრუეა თ თქო ფ თის მუშ ოპის გამგე ზე და მთვარე იყო, რად აა რ ა რც ვიცით მზე და არც მთვარი ფოთიდან რ ა ოდი, ხ ლო სიმართლეა რომ ამ „მზ სა და თვა ე ა" ალ ბათ ქა ქარი არ ა ვს, ვექ ლ ბი ი მრავალი. დ ე, ასე იყოს, მუშკორი ა გ უნალ ეველ ვ ქ ილე ე ნუ შე- წუ დება, ჯობია იმან ი უხოს, ვინც ამ ვექ ილ ბით ფული ანდ ფ თის უშკოპ ს „მზე ა თვარეს".

თვით არ იყო ბელურაო, ქურქიც იაფი ესურაო!

ჭიათურაში დაიბადა ბუღალტერი და ეს ბუღალტერია მი ა გრიშაშვილი, რომელსაც ცხვირზე უზრდელობის მეჭეჭი ამოსვლია. მსახურებს იგი „საქართველოს მარგანეცის" კანტორაში. მუშკორი „კადრელი პროლეტარის" სიტყვით:

„მიშა გრიშაშვილი რაიმე საქმეზე მისულ მუშებს ლანძღვა-გინებით და უდიერი მოქცევით ისტუმრებს გარეთ. ამიტომ თურმე ხშირად მუშა:

— დალონებული ბრუნდება
გაჭირვებული გარედა,
ფიქრობს: აცას რას შევესწარ
ასე, რომ გვტანჯავს მწარედა.
და რაკი ეს მ შაია
ასე განაგ ძობს მოპყრობას—
ტარტაროზ ტყავი გააძვრე
ნუკი გაუწევ მოყვრობას.

დიდი სიამოვნებით შევასრულებდით მუშკორის თხოვნას, მაგრამ ნათქვამია:

„თვით არ იყო ბელურაო, ქურქიც იაფი ეხურაო".

თვით რა ღირსებულებას წარმოადგენს ბუღალტერი გრიშაშვილი, რომ მისი ტყავი ღირდეს რამეთ? ზედმეტი შრომა საჭირო არაა—და სჯობს ხსენებული გრიშაშვილი ტყავგაუძვრელი გააფრინონ „საქართველოს მარგანეციდან" და უკიდურეს შემთხვევაში საკენკიც თან გაატანონ სალიკვიდაციოს სახით.

საწყალი სერგო

— კაცი ბჭ ბდა, ეშ აკი იცანოდაო!

ეს თქმულება სავსებით ახლდომია ოზურგეთის მაზრ ს ნიგვზიანის თემსაბჭოს თავმჯდომარე სერგოს.

თურმე ამ სერგომ ადგ ლობრივათ „გაჩისტა" მასწავლებლები, გარდა ხუცესისა, რადგან „ტარტა ზის უნცროსი ძმის" აზრით ერგო ფიქრობდა:

„ესე ყოფილი ხუცები
საჭიროა ჩემთვის ყველა,
ვინ იცის რა დრო დაგვიდგეს
სიდან შემოგვიძვრეს მელა".

მართლაც ვინ იცის „სიდან შემოგვიძვრეს მელა"? მოქალაქე სერგოც მოტყუებულა, სხვა მხრიდან შეძრომია მელა:

„მოხელთა მაზრამ „წყეულმა"
თბილი ადგილი ჩამოაცალეს,
ისე უეცრად გადაისროლეს—
თავის მარ ლებ ც ალარც აცალეს"!

სა ალი ე ჯო, რო ე ც ისე უც ად უ რიათ ადგილიდან, რომ .. მის მე ობარ ხუც ბ აც ალ რ უ- ვე იათ.

მაინც აინტ რ სოა ვიცოდ თ:— რაა სერგო ისროლ , ხუც ები რაღა უქნ !

ისი ც ხომ არ ად უსერ ა? სასურ ლია ამ მეგო რიბ ირთმა ეთს არ დააშორებდ .

„მოწესრიგებული" ტრ ნსპორტი

ბათომიდ რ ი ის-გ ის სად ურის შესახებ შ ლიავა ა ატყობი ებს:—

„ამ სადგურზე აუარებელი ხალხი უცდის ყოველ ღამ მატარებელს. როდესაც მატარებელი მოვა, ყველა „ნაუ ახე" იიდის და მატარებელში, რომ არ ეტევიან, ერთმანეთს აჯდებიან ზურგზე".

— ვინ სთქვა ქალაქ ბათომზე —
— რა დიდი ლომი კვდებაო?
ხოლ სად ურზე—ტო ა ს ორტი კა გათ არ წესრიგდ ბაო"?

უ ეთესი მო ე რ გ ბა ტრანსპორტის ტარტაოო მა შეარ ხ ინოს.

როდესა ა ბი მატარებელზე არ ეტევა, დარ ე ილები ერთმა ეთი ზურ ს ი აჯებენ საჯდომათ და მეშურები ნ.. მაგრამ სად? ჩვენ მაინ ვ იქ ობთ, რ ასეთი „ტრა ს- პორტ თ" შორს ვერ წა ლენ ბათომის სადგური „პასა ირ ბი".

გამოვიცნოთ!

მუშკორი „ხოლ ა ი" მა ადას გვიგზავნის და გამოცნობას ითხოვს. იგი სწერს:—

„შარადისათვის გვჭირია
ისეთი ადამიანი,
რომელსაც თუმცა ენა აქვს
სიტყვა ვერ უთქვამს წყლიანი".

აშას რა დიდი გამოცნობა უნდა. „ენა აქვს, სიტყვა ვერ უთქვამს", ასეთი მხოლოდ რომელიმე ადგ ლკომი იქნება, აბა მეტი ვინ!

ადვილი მოსაგვარებელია

სენაკის მაზრის სოფ. მარანში კაი მოზრდილი სახერხი ქარხანაა. ამ ქარხანაში სასადილოც არის. ამ სასადილოს ასე ასწერს მუშკორი „ბუდუნა",

„ქარხნის სასადილო
ერთობ საქებური,
ხან არ არის ხორცი,
ხან კი თეთრი პური.
სიბინძურე ეძმო
სივიწროვეს აქა,
რის გამო მუშებსა
გამშრალი აქვს ხახა!"

— რა უ ველის ასეთ სასადილ ს? გვეკით ხ ბა მუშკორი,

ჩვენც ვუპასუხებთ:—მუშებმა ც ოტა წყალი დალიონ, ხახა გაის ველონ, ხმა ამ იმაღლონ და გასძგონი ხ ით მოსთხოვონ სასადილოს გამგეებს სასადილოს მოგვარება. თუ სასადილოს საქმე არ მოგვარდა, ასეთ შემთხვევაში ეცადონ იქნებ სასადილოს გამგეთა მოშორება მოგვარდეს.

გამოცანის შედეგი

ჟურ. „ტარტაროზის“ № 30-ში მოთავსებული გამოცანის ლოზუნგია:

მუდამ იკითხე გაზეთი „მუშა“

ს ორი გამოცხობისათვის ს გაზ. „მუშა“ და ჟურ. „ტარტაროზი“ სა ი თვით უფასოთ გაეწერა შემდეგ ხუთ პირველ გამომცნობს:

1. ბურკაძე შალვა
2. ლოთვაძე ლიუბა
3. კაიშაური ილიკო
4. ტატარენკო მიხეილ
5. ჭანიყვაძე ილიკო.

სწორად გამოიცნეს აგრეთვე ქვემოდ ჩამოთვლილი პირებმა*)

ა ლაძე, მ სემვილი სიმონ, ბელირიძე ს., ისაკაძეები ვლად მერი და ალექსა დრე, დავითაია ვალ , გოგხიაშვილი ვალიკო, ხუნდაძე ვალერიან, ტალიაშვილი სტეფა ე, ჩიკა ვი ი ვახტა გი, გ. ლ თაიაიძე, გაპეხ ძე ვ ადიმერ, გორგაძე ვარლამი, ა თაძე ივანე, (ქ ტიშვ ი ილია, ოგვაძეკ ., სადრაძ ალექ., დ ვითაშვილი შალვა, რუ იეშვ ლი ნ. ანიძე აქვს., უბაშვილი ., ელიახაშვილი გრიგ ლი, ბაკურაძე ივანე, დომბოჯჯვინიძე ალიოშა, ჯაფარიძე ვ ადიმერ ბიბილეიშვილი ანდრო, ე აძე ნიკოლოზ, ხუციშვილი ს., ლორთქი ანიძე გიორგი, ქოია ა ვა ილი, გორდაძე ვ., ნათაძე დიმიტრი, მუშლაძე გრიშა, ხეიძე გ., ჩიაშვილი გიორგი, ბორხაძე, აბა აძე, ბურდული ვ., სარქი ი, ბერიძე შო ა, ქმოსანი ჩიქოვანი, ჭიაურელი ლადო, დ. გ. ლორთქიფანიძე, ცეცხლაძე ეპიფანე, კიკნაძე გრიშა, ბადრიშვილი გიორგი, ესხი გივი, ჭოლაძე ლადიმე, გრდელაძე დიმიტრი, გურგენიძე შალვა, ხუციშვილი ესტატე, ლიდა მ ნქ ევა, ჯანაშვი ი არჩილი, იმინაშვილი, გ ორგოპიანი ხინო, კონსტანტინოპოლსკი ვლადიმერ, სხირტლაძე გიორგი, მესხი ვლადიმერ, ბაბლიძე ნიკოლოზი, ბუილიშვილი ივანე, წილოსანი მაკარი, ცინცაძე დ., ციყელაშვილი ვასილი, აბრა აშვილი ელენე, გოლა ე ვ., სუ გულაძე გაბო, ძაგნიძე ივანე, ნაკაიძე დ., სამსონაძე, ბერუჩაშვილი ალ., კეთილა ე ვლადიმერ, ძატინოვი ი., ჩხარტიშვილი, ქურიძე რ., კე ელიძე პ., შალი ო, გონჯია ვილი ლადო, ხუ წკარია არჩილი ხა ბახიძე დიმიტრი, აბაშ ძ ელენე, კოწონელიძე ნატალია, ბაქანაძე, კარლო და ბენიამინ ჭელიძე, ჭიპინავა ვალერიან, ლომიძე დავითი, ვასაძე სიმონი, ეზიაშვილი ვა ო, ნეშსაძე ვა ო, ძელაძე მიხე ლ, გოგოლაშვილი ნიკო, ხარატი ვლი ელე ე, ხიდ ნაძე გიორგი, ხატიაშვილი ხატალია, ძაგანია ირაკლი, ჩუ მაა დორი, თოდრაძე ერ ილე, ქ იშვილ ს., ჩი უიძე სერგო, ჩარკვიანი კ. გაჩეჩილაძე გიორგი, ნადარეიშვილი ევგე ი, ბენდუქიძე ირაკლი, პა ჭაძე ანტონ, ლორთქიფანიძე ს., სიხარულიძე ვახტა გი, ბეჟოფუსოვი ვლადიმერ, ჯიბლაძე თამარა, ბუაძე ლოს , შალამბერიძე აკაკი, ფარცვა ია სა ა, გარიხიანი ვასილი, ბენ შვილი ირაკლი, დერაიზაშევი ბორია, ქაუთია პავლე, ბრეგვა ე ს., დოლი ე იასონ, მირცა კალანდაძე, გურული შ., ხაცვლიშვილი მიხ ილ, მიქაუტაძე კალისტე, ხუნწარია კლიმენტი, ლომიძე დ , ფაჩუაშვილი ნაუმ., კავთიაშ ილი აკაკი, ც ბაძე ვლოდი, არბაქაძე ვახტანგი, კალანდაძე ქეთო, კოდუა ალექსანდრე, იოიძე ალექსანდრე, უგლავა რ., წი აძე დათიკო, დულარიძე გიორგი, ინოსოვი არტო ტატარენკო მიხეილ, მარშია ელაშვილი ილია, კაჭარავა მოსე, ოცვაძე, დულარიძე გიორგი, ოსტროუ ოვი ლევან, აქაკარია იოხა, ცის არიშვილი დავით, ულიველდაშვილი ქ., მხეიძე პაშა, ხანუმოვი ივანე, სიხარულიძე გ. ვაშაკიძე შალვა, მოისწრაფეშვილი სევერიანე, ასათიანი, სარჯველაძე პ., ქაბლიძე დიმიტრი, გაფრი და ვილი პ. ჯანკოტაძე ივანე. გეაუჩაძე შერ ანდი, სოლოღაშვილი სერ ო, ქორიძე ა., ნოზაძე ანდრო, მთვარელიძე შალვა, მამალაძე ევგენი, სიმვულიდი ტოგო, ართელაური აგრაფინა, გიკაშვილი ნინო, გიორ აძე ემელიანე, დათეშიძე ვლადიმერ, შალამბერიძე ნიკოლოზ, ვარაძაშვილი იოსებ, სირაძე მოსე, საგუბოსპირელა, მეგრელიძე ნიკოლოზ, ოყრეშიძე ი., ჩიხლაძე სოლ., ჯიოშელეიშვილი, გაჩეჩილაძე გ გი, ფირცხალაიშვილი არონ, ბერიშვილი ტ., ქ ქა სალომე, ალასანია ვლადიმერ, ცხომელიძე ბ., მიგ შვილი მექი, „კარდანახელი“, როდოხაია ალექსანდრე, გოლდავა ვლასი, კურდღელაშვილი ბიძინა, ქილიფთა ვლადიმერ, სანოძე კირილე, კუპრაშვილი პორფილე, ხველეშვილი ფლორენცია, შეწირული კალისტე, ნიკოლაიშვილი მარიამი, წიქვაძე, ქორქოლიანი აკაკი, კოდუა ალექსანდრე, სოდოგიშვილი სერგო.

*) სიაში მოთავსებულია ის პირები, რომლებმაც ცნობა მოგვაწოდეს 7 იანვრამდე.

„...ქურდი არ წაწყდება“

„1 იანვარს სტუმრად მოსულ თ. ლარიბოვს დაეკარგა ანაფორა და ქუდი“. (ქრონიკიდან)

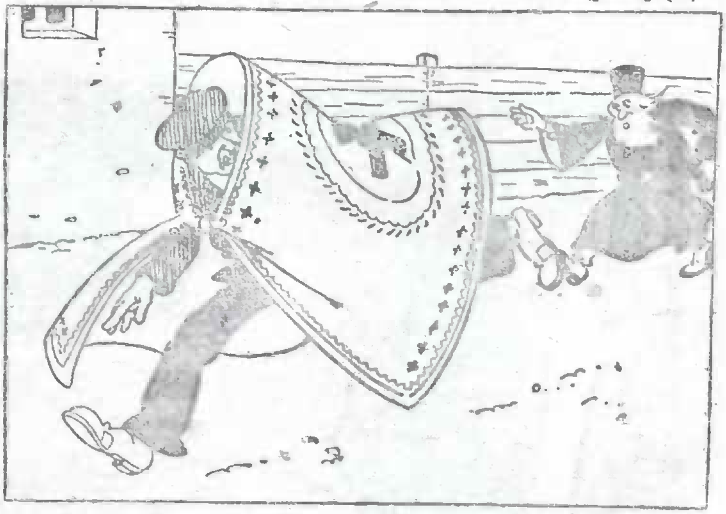

ჩვენს მამაოს დაემართა
საქმე მეტად ცუდი:
სტუმრობისას მას მოჰპარეს
ანაფორა, ქუდი.

მისდევს მღვდელი, მირბის ქურდი
მღვდელზე უფრო ჩქარი...
ჰყვირის: — შვილო, დამიბრუნე
და წაიღე ჯვარი.

ტარტაროზის საახალწლო მზადება

ვაჰ! თუ კი სხვები [illegible]
ახალ წელს [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible]
და [illegible] [illegible] [illegible];

ცოლებს გზავნიან ბაზარში
კალათით და [illegible]
და ბრუნდებიან ბაზრიდან
გოჭებით და [illegible],—

მეც არ ვარ მათზე ნაკლები,
მეც ვარ იმათი ტოლი,
თვითონ მე წავალ ბაზარზე,
რადგან არა მყავს ცოლი.

და ტარტაროზი წავიდა,
მოინახულა ბაზარი...
მოავლო თვალი მიდამოს...
მღვდელს, ჩარჩებს დასცა თავზარი

გაავსო დიდი კალათი
მღვდელ-სპეკულიანტ-ჩარჩებით.
ეუბნებოდა: არც ერთი
ცოცხალი თქვენ არ დარჩებით.

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტის სტამბა კამოს ქ. 68.